

NAHKHIIRE ELU LOODUSMUUSEUMIS

2020. aasta loom on nahkhiir ning loodusemuuseum (Lai 29a) avas sel puhul näituse «Hirmus armas nahkhiir», mis paljude eksponaatide abil aitab nahkhiire elu tundma õppida. Muu hulgas saab ise nahkhiireks kehastuda: rippuda ja putukaid otsida, kuulata maailma läbi nahkhiire kõrva, pugeda koopaprakku jne. Näituse osa on ka virtuaalreaalsuse seiklus, kus saab teha kaasa nahkhiire tootmisretke. Näitusesaalist leiab veel ainukese avatud koopa Eestis, mida võib ilma piiranguteta külastada igapäev, kellel soov nahkhiiri uurida.

PANEME POED PUHKEPÄEVADEL KINNI!

Minu elu ei muutuks karvavõrdki, kui ma ei pääseks jõuluõhtul poodi. Ka 1. jaanuaril pole seda vaja. Rääkimata Eesti sünnipäevast. Suudan oma elu korraldada nii, et pühapäeviti pole kaubandusse asja. Ma pole erand, arvan.

Ajakirjanik Rein Sikk Vikerraadio päevakommentaaris

ALGAS GEORG OTSA TEEMALINE KONKURSS

Rahvusoper Estonia, peterburilaste maailmaklubi, Venemaa turismiajakirjanike gild TourPressClub ja Estonia Selts kuulutasid välja rahvusvahelise konkursi parimale publikatsioonile Georg Otsast. Osalema on oodatud trükistes, elektroonilistes väljannetes, sotsiaalvõrgustikes, raadio- ja telekanalites avaldatud materjalid, mis kajastavad Otsa elu, loomingut ja populaarsust. Tööd peavad olema avaldatud 1. veebruarist 31. augustini eesti, soome, vene või inglise keeles, esitatavate teoste arv ei ole piiratud. Info www.estoniaselts.ee

aks ja tõstab elule jalgu jäänud taas püsti

Albert Truuvaart
k koos kraanikausi ja pliidiga ja
ngamistuba.

sitäie head ja paremat. «Meil on selline kord ka, et kes vähegi suudab ja jaksab, käib toidupangas abiks – et ei oleks sellist suhtumist, et mina ainult tahan ja saan, käsi pikal, vaid ma pean midagi vastu andma,» rääkis Põldemaa. Tema lähtub põhimõttest, et inimene ei ole ainult saaja, vaid ka andja ning igaüks peaks andma oma panuse ühiskonna toimimisse. SMÜsse suunavad inimesi linnaosad.

Psüühilised häired teevad muret

Viimastel aastatel on väga palju juurde tulnud psüühiliste häiretega inimesi. Nii või teisi ti on see kindel seltskond, kes vajab hooldamist. Nende kohta öeldakse «püsiva hooldusvajadusega isiku teenus». Siia alla kuuluvad puuetega inimesed, kes ei saa ise näiteks liikuda või kellel on psüühiline häire, mis ei lase tal ühiskonnast osa saada.

«Läbiv ideoloogia on resotsialiseerimine, kindlasti aitame ka neid, kes tahavad iseseisva toimetuleku oskust säilitada,» lausus Põldemaa. «Ei ole võimalik tavaellu tagasi pöörduda, kui inimesed elavad n-õ puu all või mitte-elamisväärses tingimustes.»

Iga SMÜ-sse tuleva inimesega sõlmitakse leping. «Lisaks tehakse kliendist lähtuvalt individuaalne plaan, me nimetame seda resotsialiseerimisplaaniks,» rääkis Põldemaa. Plaan hõlmab kliendi võimeid, soove, unistusi ja võimalusi. Kui kellelgi on huvi, on võimalik ka koolitustel käia, näiteks arvutiõpe on üks populaarsemaid. Et inimesed päevad läbi lihtsalt käed rüpes ei istuks, mõeldi sotsiaaltöö keskuses välja projekt, et klijendid valmistavad paberist kinkekotte. Nüüd saavadki need, kellel ei ole tööd, kõigis üksustes kindlal nädalapäeval kokku ja teevad üheskoos kinkekotte taaskasutatud paberist.

Enamasti SMÜ-de elanikele huvitegevus meeldib. Neil on võimalus musitseerida, ja kui õnnestub toetajaid leida, käiakse ekskursioonidel Tallinnast kaugemalgi. Nii on käidud Kohtla-Järve kaevanduspiirkonnas ning loodusparkides.

ABILINNAPEA BEŠKINA: Igaüks võiks mõelda, kuidas saab ligimesele abiks olla

«SMÜ on koht, kus kaaselanike hoolivus ja märkamine toetab õigel ajal ka abivajavat last,» lausus abilinnapea Betina Beškina. «Just nagu vanasti, kui laste kasvatamises lõi kaasa kogu pere, ja kui vaja, siis kogu suguvõsa.»

Abivajajal tuleb taotleda linnaosa SMÜ-sse pääsemiseks kohta. «Linnaosa sotsiaalhoolekande osakond hindab inimese abivajadust, nii näeb ette ka seadus,» selgitas Beškina ja lisas, et samal ajal on võimalik taotleda kohta sotsiaal- ja munitsipaalajas. Beškina sõnul on Tallinnas praegu umbes 190 inimest, kes vajaksid kohta SMÜ-s. Lähikuudel lisandub Sõpruse pst 5 üksuses 45 tuba, kuid kohti on seal rohkem. SMÜ-d pakuvad professionaalset tuge, juhendamist ja nõustamist inimese iseseisva toimetulekuni, vajadusel ka võla- ja majandamisnõu. «Nii on ka hea võimalus SMÜ-s elavate inimeste lastel silma peal hoida ja vajadusel midagi ette võtta,» rääkis abilinnapea. «Sealjuures on oluline ka kaaselanike hoolivus ja märkamine. Just nagu vanasti, kui laste kasvatamises lõi kaasa kogu pere, ja kui vaja, siis kogu suguvõsa.» Eelmisel aastal suutis linna abiga tavaellu tagasi pöörduda 28 inimest.

Eri tüüpi eluasemeid

► Sotsiaalmajutusüksus ehk SMÜ on ühiselamu tüüpi eluase, kus inimesele antakse voodikoht ja sotsiaaltöötajad tegelevad temaga individuaalselt. Võimalik on saada abi võlgadest vabanemiseks töö- või elukoha leidmisel. Kõige muuga peab klient ise toime tulema: hankima toiduained, endale süüa valmistama, oma eluaset korras pidama, täitma kohustusi töoandja või oma pere ees.

► SMÜ-sse suunab inimese linnaosa sotsiaaltöötaja. Seal elamine ei ole tasuta. Ühe inimese toa eest tuleb SMÜ-s tasuda inimese peale 90 eurot kuus, kaheses toas on tavaline taks 60 eurot. Akadeemia teel on hinnaks 30 eurot kuus. Mahtra SMÜ-s maksab koht kahekohalises toas 60 eurot, kolmekohalises toas 50 eurot ning viiekohalises toas 40 eurot kuus.

► SMÜ-s ei saa peatuda igavesti, selle eesmärk on inimesed iseseisva eluga toime tulevaks harjutada. Tallinnas on alates 18. veebruarist kaheksa SMÜ-d.

► Sotsiaalmaja erineb SMÜ-st, seal on sotsiaalkorterid, mida järjekorra alusel jagab linn. Sotsiaalmaja aga ei paku isiklike sotsiaalteenuseid, mõnel puhul on majades küll sotsiaaltöötaja, kelle poole saab vajadusel muredega pöörduda. Elanikel on üürilepingud ja sellest tulenevad kohustused.

► Munitsipaalorter on korter Tallinna ehitatud munitsipaalajas. Kortereid jagavad linnaosavalitsuste eluasemekomisjonid järjekorra alusel. Järjekorda saavad asuda inimesed, kellel ei ole mujal elada. Munitsipaalorter on lihtsalt korter, mida inimene üürib Tallinna linnalt, sellega ei kaasne mingeid muid teenuseid või hüvesid.

Vahel ei tea inimesed, mida sobivat korterit otsides silmas pidada. Linn hoolitseb, et asjaajamine laabuks ja võtmel oleks käes.

Linn aitab vajadusel leida ka sobiva üürikorteri ning tasub selle tagatisraha

► Kuni 600 eurot abi saavad näiteks pensionärid ja üksikemad, kel pole kusa- gil elada.

Sotsiaalmajutusüksuste koormust on kindlasti vähendanud edukalt käivitunud üürikorteri programm. Linn aitab leida sobiva elamispinna ning tasub esimese kuu üüri ja tagatisraha. Edasi peab inimene ise hakkama saama.

Üürikorteri projekti juht Alina Levina teeb omamoodi sotsiaaltööd. Ta otsib inimesi, kes on eluraskustest üle saanud ja kellel on nii vaimu- kui ka finantsjõudu, et iseseisvalt elada. Levina ei oota, et tema poole pöördutaks, vaid leiab ise need inimesed. «Kõigepealt võtab sotsiaaltöötaja ühendust minuga, et inimene on valmis korterit tüürima,» mainis Levina. Et iseseisvaks saada, on vaja täita resotsialiseerimisplaan eesmärk ning omada sissetulekut, sest inimene peab pärast korterisse kolimist eluga ise toime tulema, maksma üüri ning kommunaalkulud.

Levina teeb esmalt kindlaks kliendi soovid ja võime ning otsustab, kas too on valmis iseseisvalt elama ja oma eluga toime tulema. Siis algab raskeim osa: sobiva korteri leidmine. Kui klient ei oska ise korterit otsida, surfab Levina läbi kõik kinnisvaraportaale, et leida sobilik kodu. Levina klientidele sobivad 16-17 m² suu-

rused korterid. «Vaatame korterit koos, ja kui see inimesele meeldib, pean mina omaniku või maakleriga tingimustest rääkima. Meil on ka oma tingimused, raha tuleb kümne päeva jooksul omaniku arvele.»

Summa, mille linn kompensatsioon, on kuni 600 eurot. «See, et linn annab esimese kuu üüri ja tagatisraha, on linna kingitus,» lausus sotsiaalkeskuse direktor Kersti Põldemaa. «Teelikult ootavad kõik võimalust minna sotsiaal- või munitsipaalorterisse, aga seal on sõltuvalt linnaosast järjekorrad väga pikad.»

2019. aastal oli Levinal 28 klienti – tema hinnangul enamasti üksikud inimesed, kes üürivad väikesi kortereid, ning kuus peret, kes üürivad suurema. Üürileping tehakse vähemalt aastaks, lühemaks ajaks ei ole mõtet. Levina kliendid on ka pensionärid ning üksikud emad lastega, kellel ei ole kusa- gil elada.

Hetkest, kui klient läheb üürile elama, lõpeb ka sotsiaalaabi. «Ma helistan neile esimesed kolm kuud ja küsin, kuidas läheb, ning kui on probleeme, aitan neid lahendada,» rääkis Levina. Sageli lahendab ta väga olmelisi probleeme, näiteks käis üks klient puhkusel, raiskas kogu raha ära ja kurtis siis Levinale, et tal pole millegi eest makse maksta. Levina rääkis tööandjaga läbi ja tema kliendile anti avanssi.